

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tas-27 ta' Frar, 2004

Rikors Numru. 2572/1999/1

Direttur Generali Tax-Xogholijiet

Vs

Visual and Sound Communications Limited

II-Qorti.

Preliminari

Rat ir-rikors ta' Visual and Sound Communications Limited fejn gie premess

1. Illi s-socjeta' rikorrenti rceviet minghand id-Direttur Generali Tax-Xogholijiet ittra ufficjali fejn gew nfurmati li saret id-dikjarazzjoni a tenur ta' l-artikolu 466 (1) tal-Kap 12;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Illi l-pretenzjonijiet avvanzati mid-Direttur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u l-ammont pretiz ma huwiex dovut għaliex is-servizz ingħata parzialment u mhux kif miftiehem;
3. Illi għalhekk is-socjeta' esponenti qed topponi għal din id-dikjarazzjoni ai termini ta' l-artikolu 466 (2) tal-Kap 12.

Għaldaqstant is-socjeta' esponenti qiegħda umilment titlob lil din wisq Onorabbi Qorti jogħgobha tiddikjara t-talba magħmula mid-Direttur tax-Xogħolijiet bhala wahda nfodata u dan taht kull provvediment ulterjuri li l-Qorti jidhrilha xieraq u opportun u jogħgobha tiddikjara u tiddeciedi li ebda ammont ma huwa dovut.

Rat ir-risposta ta' l-intimati fejn wiegħbu li:

1. Illi l-ammont ta' elfejn lira Maltija (Lm2,000) huwa rappresentanti l-ammont ta' *sponsorship* hekk kif imwieghed mill-istess socjeta' rikorrenti Visual and Sound Communications Limited, skond dokument hawn anness bhala Dok. "A".
2. Illi skond l-Artikolu 466 (2) d-debitur irid jipprova li l-ammont mitlub permezz ta' l-ittra ufficjali mahruga a tenur ta' l-artikolu 466 mhux dovut.
3. Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost, is-socjeta' Visual and Sound Communications Limited, rceviet diversi servizzi u benefiċċi, li għalihom għadha ma hallset xejn mill-ammont hekk kif imwieghed.

Rat l-atti kollha tar-rikors u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet lill Avukati difensuri jittrattaw:

Rat in-noti tal-partijiet;

PROVI

Skond id-dokument A a fol. 7 kien sar ftehim dwar *sponsorship* bejn ir-rikorrenti u l-intimati fejn ir-rikorrenti kienu offrew is-somma ta' Lm2,000 bhala *sponsorship* ghal diversi servizzi u beneficci fuq fosthom reklamar estensiv li kienu ser jircieu ghax *show* li kellu jsir f'Ta Qali fejn kellhom jattendu fost ohrajin Demis Roussous, Iron Maiden, Deep Purple, Status Quo u Fish.

Skond Massimo Ellul, li kien il-konsulent fil-kumitat organizzattiv, fost il-beneficci, kien hemm li r-rikorrenti jkunu maghrufa bhala *l-official patron* tal-palk nazzjonali permezz ta' reklamar fuq *billboard* u l-gazzetti. Din il-parti u partijiet ohra tal-ftehim gew onorati. Kien hemm ukoll li mis-sitt artisti barranin, hamsa minnhom kellhom imorru fizikament fl-istabiliment tar-rikorrenti f'Tas Sliema u hemmhekk jiffirmaw *autographs* u jiltaqghu mal-pubbliku. Gara pero' li tnejn minn dawn cioe Deep Purple u Demis Roussous ma marrux minhabba raguni ta' sahha, Roussous billi kien ma jifhlahx u Deep Purple billi kellhom il-bassista, David Morse bid-deni.

Skond Ellul, il-beneficci li r-rikorrenti kellhom jiehdu kien wiehed bhala pakkett u ma kienx jinqasam. Il-fatt li jkollok gruppi bhal dawn fizikament prezenti fl-istabiliment tiegħek ovvjament għandu valur finanzjarju, li ghalkemm mhux kwantifikat, huwa importanti wkoll.

Meta ghadda s-show, r-rikorrenti kienu gew mitluba biex jagħmlu l-pagament ta' Lm2,000 li kienu offrew bhala *sponsorship* u r-rikorrenti Grace Borg kienet wiegħbet (ara ittra a fol. 33) li ma kienitx qed taqbel li kellha thallas Lm2,000 billi tlett (fil-fatt kienu tnejn) artisti ma kienux attendew il-hanut tagħha. Fic-cirkostanzi hija kienet qalet li lesta li thallas biss Lm1,000.

Dwar din il-kwistjoni ta' mard ta' l-artisti, Grace Borg giet mistoqsija jekk effettivament dawk it-tnejn li ma marrux il-hanut tagħha, ma marrux minhabba raguni ta' sahha, hi wiegħbet "Jien ma naqbilx. Jien, l-opinjoni tiegħi, dawn ma gewx ghaliex dawn rashom kbira hafna u ma riedux jaccettaw li jigu fl-istabiliment. L-erba artisti l-ohra, biex inkun *cruel* fiha, nghid li ma jiswew xejn... *Il-main artists*

ma gewx u Visual & Sound tilfet il-kreditibita' " (ara fol. 29 u 31).

Charles Camilleri c-chairman tal-Kumitat organizzattiv, ikkonferma li zewg artisti m'attendewx fl-istabiliment minhabba mard. Dak in nhar huma ma kellhom ebda ilmenti la bil-miktub u lanqas verbali mir-rikorrenti dwar dana. Billi dina kienet haga accidental huma ma setghux jonoraw din il-parti tal-ftehim.

KONSIDERAZZJONIJIET

L-ilment propria tar-rikorrenti biex ma thallasx l-ammont intier kien minhabba n-nuqqas ta' attendenza ta' certi artisti fl-istabiliment tagħhom (ara dok a fol. 33). Il-qbija ta' obbligazzjonijiet assunti mill-intimati gew onorati. L-intimati għamlu l-ispejjez u l-advertizing li kellhom jagħmlu (ara fol. 34-40). Ir-rikorrenti għalhekk qed tirrifjuta li thallas l-Lm2,000 kif mitluba.

Fil-kors tal-kawza Grace Borg xehdet ukoll li l-bilanc dovut huwa ta' Lm1,000 (ara fol. 54) u li hi għamlet xi pagamenti. Izda r-rikorrenti ma gabet ebda prova li fil-fatt għamel xi pagament ta' Lm1,000 u l-intimati, (ara xhieda Charles Camilleri a fol. 59), kienu kategorici li r-rikorrenti ma hallsu xejn. Id-dokumenti li hija ezibit a fol. 56 u 57 m'għandhomx x'jasmu ma dina t-talba.

L-intimati qed jiġi sottomettu li huma ma onorawx il-parti mill-ftehim billi l-mard li nqala' kien haga accidental li fuqha huma ma kellhom ebda kontroll. Din kienet grajja ta' bla hsieb li ma kienitx fis-setħha tagħhom li jikkontrollaw.

Grace Borg xehdet li z-żewg artisti li ma attendewx għamlu hekk ghax huma rashom kbira, izda din hija asserżjoni gratuwita u bhala tali tibqa' konsidrata.

Skond il-ligi u gurisprudenza, "Id-debitur jibqa' dejjem responsabili ghall-inadempiment ta' l-obbligazzjoni minnu assunta sakemm ma jippruvax li l-inadempiment kien dovut għal kawza estranea, forza magguri jew kaz fortuwit; b'mod li hu jibqa' dejjem tenut jekk l-

Kopja Informali ta' Sentenza

obbligazzjoni ma gietx adempita bi htija tieghu jew ta' terzi persuni mqabbdin minnu", Vol 37 p1 p 197.

Skond il-principji tad-dritt, biex ikun hemm il-kaz fortuwitu mhux bizzejjad li jkun hemm avveniment insolitu, sproporzjonat, u li jkun prodott mill-forzi tan-natura, imma jehtieg li jkun inevitabbili, b'mod li ma jistax jigi evitat bid-diligenza ordinaria tal-*bonus pater familias*. Vol 37 p 2 p 638; Vol 37 p 1 p 440.

Fil-kaz in ezami l-intimati ma kellhom ebda kontrol fuq kif ihossuhom artisti, jekk ikunu jifilhu jew le, u ghalhekk huma kienu gustifikati li jippretendu li jithallsu ta' l-isponsorship nonostante li huma ma onorawx parti mill-ftehim. Dak li gara lill artisti kien totalment indipendentni mill volonta' ta' intimati u mhux imputabqli lilhom.

Fil-fehma tal-Qorti dan ma kienx kaz ta' kundizzjoni rizoluttiva f'kuntratt li iggib fix-xejn raba kuntrattwali kif qed jippretendu r-rikorrenti. Fil-fatt fit-talba tagħhom m'hemm ebda ndikazzjoni li huma qed jitkolbu li jigi xjolt il-kuntratt.

Finalment il-Qorti hi tal-fehma wkoll li jkun gust li r-rikorrenti jingħataw kumpens b'sens ta' ekwita' ghall xi telf finanzjarju li huma setghu sofrew minhabba dana n-nuqqas, liema telf ir-rikorrenti ma kkawntifikawx izda li l-Qorti qed tillikwida *arbitrio boni viri* fis-somma ta' mitejn lira maltin (Lm200).

Fic-cirkostanza, u a termini tat-talba, l-Qorti tiddeciedi

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi
il-Qorti tiddeciedi
billi tichad it-talba tar-rikorrenti
salv dak li ntqal dwar il-kumpens dovut lir-rikorrenti.
Spejjez għar-rikorrenti.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----